

УКРАЇНСЬКІ РОБІТНИЧІ ВІСТІ

ПРОЛЕТАРІ ВСІХ КРАЇН, ЄДНАЙТЕСЯ!

UKRAINIAN LABOR NEWS

Address:
Cor. Fritchard Ave. and McGregor St.,
Winnipeg, Man., Canada.

Address:
Cor. Fritchard Ave. and McGregor St.,
Winnipeg, Man., Canada.

Ч. 53 (1106). ВІСНОК, 8 ТРАВНЯ 1928. WINNIPEG, MAN. TUESDAY, MAY 8th, 1928. No. 53 (1106). VOL. X.

КАНАДІСЬКИЙ ПАРЛЯМЕНТ ЗМІНЮЄ НАТУРАЛІЗАЦІЙНИЙ ЗАКОН.

Законопроект про зміну закону з 1914 року перейшов друге читання. — Консервативні посли проти всяких поправок до закону.

ОТТАВА, 2. травня. — Законопроект уряду про зміну натуралізаційного закону перейшов у парламенті друге читання. Державний секретар Ринфрет, який вніс поправку до натуралізаційного закону, заявив, що законопроект має на меті скасувати постанову, на підставі якої суддя вирішує, кому можуть бути видані горожанські папери.

На підставі натуралізаційного закону з 1914 року, кожний чужинець, що хоче стати британським горожанцем, мусить зробити апликацію до державного секретаря в Оттаві. Крім цього, аплікант мусить стати перед судом, який вирішує, чи аплікант може дістати

горожанські папери. Державний секретар поступає після рішення судді.

Внесений Ринфретом законопроект змінює натуралізаційний закон в той спосіб, що цілком усуває суди від вирішування в справі видачі горожанських паперів. На підставі законопроекту, чужинець мусить внести апликацію до державного секретаря на письмі і копія апликації має висіти в найближчій поштовій уряді через 60 днів перед виданням натуралізаційних паперів.

Р. Б. Беннет, консервативний провідник, та інші консервативні посли промовляли проти всякої зміни натуралізаційного закону.

СОЦІАЛІСТИ В АРГЕНТИНІ ВСТУПИЛИ ДО КОМУНІСТИЧНОЇ ПАРТІЇ.

Міжнародна Соціалістична Партія прийняла програму Комуністичного Інтернаціоналу і злилася з Компартією.

БУЕНОС АЙРЕС, Аргентина, 3. травня. — Тут оповіщено сьогодні про злиття двох сильних пролетарських партій — Міжнародної Соціалістичної Партії й Комуністичної Партії Аргентини — для проведення боротьби за соціальною революцію під керівництвом Комуністичного Інтернаціоналу.

Ця подія наступила після повороту до влади бувшого радикального президента Гіполіта Ірігоєна і викликала сенсацію в політичних кругах цієї республіки. Вона означає, що Міжнародна Соціалістична Партія, яка попередньо відмовлялася перегорювати з Комуністичною Партією в справі злиття, тепер цілком змінила

свою політику.

Посол Енріке Дікман, один з провідників міжнародних соціалістів, оповістив у першотравневій промові великому зводу робітників на вулицях, що його партія прийняла програму і тактику Комуністичного Інтернаціоналу.

Міський радник Пенельсон, секретар Комуністичної Партії, пізніше потвердив публічно злиття двох партій.

Дікман заявив, що міжнародні соціалісти пересвідчилися, що не завжди можна досягти соціалістичні ідеали за посередництвом демократії, і сказав, що від тепер та партія "перенесе своє поле діяльності на вулиці".

СКЛИКАЮТЬ КОНВЕНЦІЮ ДЛЯ НОМІНУВАННЯ КАНДИДАТІВ.

НЬЮ ЙОРК. — Від 25-го до 28-го травня відбудеться в Нью Йорку велика всерядна конвенція Робітничої (Комуністичної) Партії Америки для вибору партійних кандидатів на президента й віцепрезидента Злучених Держав у цьогорічних виборах. На конвенцію прибуде від 200 до 300 делегатів зі 48 штатів.

Серед делегатів будуть страйкуючі майнери, текстильні робітники, фермери з далекого заходу й полудня, видатні діячі зі всіх закутин країни. Крім делегатів партійних, будуть братні делегати від трейд-юній і ріжних робітничих організацій.

Класова боротьба в Злучених Державах загострюється. Страйки у вуглевій і текстильній промислах, зубожіння фермерів, рух серед негритянських робітників, безробіття, похід американського імперіалізму

проти полудневої Америки, повне занехання робітничого становища соціалістичною партією — надають конвенції важливе значіння.

Загально вважають, що голоси на комуністичний список у цій році будуть більші, ніж колибудь передтим. Партія приготується до кампанії на велику скалю й розпочинає збірку \$100,000 на виборчий фонд.

Конвенція ухвалить виборчу програму й вибере кандидатів на президента й віцепрезидента. В. З. Фостер, знаний провідник у сталевій промислі й визначний робітничий діяч, правдоподібно буде номінований кандидатом на президента. Як про можливих кандидатів згадують також професора Ската Нірінга, стейтвого сенатора Чарлса Тейлора з Монтани та Б. Г. Лодерлейда, фармерського діяча з Тексасу.

Невдалий атентат на радянського торговельного агента в Польщі

Молодий російський монархіст Войцеховський стріляв два рази в автомобіль радянського представника Лізарієва, який їхав вулицею Варшава. — Лице й руки Лізарієва були покалічені шклом з шибби автомобіля.

ВАРШАВА, 5. травня. — Тут виконано вчора невдалий замах на життя Олексія Лізарієва, радянського торговельного представника в Польщі.

Лізарієв їхав автомобілем близько центра міста, коли молодий чоловік, на імя Войцеховський, причепився з боку до автомобіля й вистріляв два рази через вікно. Лице й руки Лізарієва були покалічені

шклом з шибби автомобіля.

Войцеховський має 20 років і є студентом. Його арештовано в дверях російського еміграційного клубу на тій самій вулиці. Його револьвер забився і він не міг даліше стріляти.

Поліція каже, що Войцеховський, який має бути своєм монархістичного провідника, признався, що планував убити Лізарієва.

ДАЛЬШІ ВІДОМОСТІ ПРО СВЯТКУВАННЯ ПЕРШОГО ТРАВНЯ.

НЬЮ ЙОРК, 2. травня. — В день Першого Травня 250,000 робітників у Нью Йорку стрілялися від праці. Велике першотравневе свято було влаштоване Робітничою Партією. В місті змобілізовано 17,500 поліції "для безпеченства".

ЛОНДОН, 2. травня. — Стара ранням Комуністичної Партії у Гайд Парку відбулася величава першотравнева демонстрація, в якій взяло участь більше як 15,000 робітників.

ПРАГА, 2. травня. — У першотравневій похіді в Празі взяло участь 100,000 робітників. Похід переходив чотири години. Пригравало 50 оркестрів.

БЕРЛІН, 2. травня. — В демонстраційній похіді з нагоди Першого Травня взяло участь 250,000 робітників. Демонстрація відбулася спокійно. В похіді несено такі написи: "З поступом проти реакції", "Хай живе республіка, геть з монархией", "Хай живе 8-годинний день праці" і т. п.

СОФІЯ, 2. травня. — Болгарський уряд заборонив святкування Першого Травня під претекстом жалоби по катастрофі, що недавно настигла Болгарію (землетрус).

Помимо заборони комуністи й соціалісти пробували демонструвати, але влада не допустила до цього.

ШАНГАЙ, 2-го травня. — В день Першого Травня страчено тут двох комуністів. Це мабуть було й причиною, що не було ніякої першотравневої демонстрації.

БІЛГОРОД, 2. травня. — З огляду на те, що в Югославії заборонено всякі публічні демонстрації, день Першого Травня святковано тільки в салях і домах.

МІСТО МЕКСИКО, 2. травня. — Трийцять тисяч робітників взяло участь у першотравневій демонстрації в центрі міста. В похіді несено написи: "Жерти в Чикаго показали нам дорогу до революції".

В РІШІ КУБАНЬ УТОПИЛОСЯ 20 ДІТЕЙ.

РОСТОВ на Дону, 5-го травня. — На ріці Кубань перевернувся човен з дітьми, в наслідок чого 20 дітей утопилося. Лише двоє з них врятувалося.

ВИСТАВКА ДО 80-РІЧЧЯ РЕВОЛЮЦІЇ 1848 Р.

В Державній Бібліотеці ім. Королєнка відкрито виставку до 80-тиріччя революції 1848 року. Для читачів, що бажають ознайомитися з соціально-економічними передумовами революції 1848 року на виставці є відділ "Європа в першій половині 19. століття", де показано основну літературу з історії Західної Європи і робітничого руху даного періоду. В зв'язку з робітничим рухом 19. століття є відділ "Утопічний соціалізм 19. століття". Науковий соціалізм-марксизм подано в головних працях Маркса, Енгельса, Леніна, Ляфарга, Плеханова, Меринга, Ризанова та інших, що належать до загального періоду.

ГЕЙВУД ТЯЖКО ХОРИЙ.

МОСКВА, 4. травня. — Виліям Д. Гейвуд, бувший провідник "Промислових Робітників Світа", дістав удар паралізу й нахотиться в критичній стані у шпиталя в Кремлі.

ГЕМИЛТОН, Онт., 4. травня.

— Після переговорів з контракторами, муляри дістали підвищену плату з \$1.12½ на \$1.20 на годину.

БІЛГОРОД, Югославія, 4-го травня.

— Коло міста Осока зійшов сьогодні потяг з шин, в наслідок чого п'ять осіб було убитих і 18 ранених.

СВЯТКУВАННЯ 1. ТРАВНЯ У ПОРТ КОЛБОРН, ОНТ.

— ПОРТ КОЛБОРН, Онт., 2-го травня. — Тут відсвятковано день Першого Травня перший раз в історії цього міста. Саля була виповнена по береги. Промови були виголошені в англійській, українській та італійській мовах. Усі промови говорили про значіння Першого Травня та закликали робітників, щоб ставали в ряди робітничих організацій.

УНДІВЦІ НА РАВТІ В ЧЕШЬ ПІЛСУДСЬКОГО.

У лівських українських газетах читаємо:

Учасники воевідського равту з ундівського Центрального Комітету так засмакували в панських балах та їх фляках, що не оминають тепер ніякої нагоди, щоб запрентуватися панам.

Польські газети доносять, що з нагоди равту та іменин ПІЛСУДСЬКОГО у лівських равту в дні 18. березня ц. р. знову участь два члени Ц.К. УНДА, д-р Говикевич і канонік Лопатинський, колишні учасники воевідського равту.

ІМІГРАЦІЯ ДО КАНАДИ У МИНУЛІМ РОЦІ.

ОТТАВА, 28. квітня. — У фіскальним році, що скінчився 31. березня 1928, імміграція до Канади виносилася 151,537 осіб. Це збільшення на п'ять процентів над попереднім роком, коли прибуло 143,991 іммігрантів. Ці числа оголосив департамент імміграції і колонізації.

ЛУЦЬКИЙ ПРЕЗЕСОМ ПОЛЬСЬКОГО ЗВ'ЯЗКУ.

Після донесень лівського "Громадського Голосу", ундо-фашистський посол Остап Луцький зівстав вибраний презесом повітового Заводового Зв'язку Рольнічного в Стрию, організації основаної польськими обшарниками і панамі.

"Сільський Господар", якого членом і віцепрезидентом є О. Луцький, оголошує в газетах комунікат проти участі в тих Зв'язках, а Луцький презесує в тих Зв'язках.

НІМЦІ ЗБУДУЮТЬ ЗАЛІЗНИЦЮ В ПЕРСІЇ.

МОСКВА, 30. квітня. — В Тегерані, столиці Персії, група німецьких фінансистів і промисловців підписали контракт, на підставі якого має побудувати на протязі 8 років залізницю з Перського заливу до Каспійського моря. Частину зобов'язань перебрали також американські промисловці.

Залізниця буде коштувати 100 мільйонів доларів. Скористає на ній дуже багато Радянського Союзу, бо буде доставляти не тільки велику кількість будівельного матеріалу, але й зможе легко експортувати свої товари до Персії.

РУМУНСЬКІ СЕЛЯНИ ДОМАГАЮТЬСЯ РЕЗИГНАЦІЇ БРАТІЯНУ.

Великий селянський конгрес може проголосити трансильванську республіку. — Уряд підприймає кроки, щоб не допустити до цього.

БУДАПЕШТ, 5-го травня. — Депеші з румунського міста Альба Юлія кажуть, що румунський уряд дуже занепокоений з приводу того, що селянський конгрес, який збирається там завтра, може проголосити трансильванську (семигородську) республіку.

Уряд підприймає гострі кроки, щоб не допустити до виконання цього. Сімнайцять аеропланів кружляли вчора над округом Кляй і розкидали тисячі летючою, в яких остерігається селяни перед "комуністичним підступом" і закликається їх не брати участі в конгресі.

В той сам час існує контакт між селянськими провідниками та урядом, хоч вони не можуть погодитися. Сподіються, що

кабінет вирішить сьогодні, чи дозволить на завітніне масове віче селян у Букарешті.

АЛЬБА ЮЛІЯ, Румунія, 5-го травня. — До цього міста сходяться і з'їздяться десятки тисяч селян, щоб домогтися зміни уряду в Румунії. Завтра розпочнеться тут селянський конгрес, який затребує проти ліберального уряду Вінтія Братіяну. Юлій Манію, провідник селянської партії, обіцяв селянам, що дасть їм ліпший уряд.

Такий величезний збір селян не має собі прикладу в історії Румунії, однак неутраліти між селянськими провідниками здійснить скоро своїх замірів.

ЯПОНІЯ ВИСЛАЄ ВІЙСЬКО І ВОЄННІ КОРАБЛІ ДО КИТАЮ.

ТОКІО, Японія, 4. травня. — Японський кабінет рішив сьогодні вислати негайно ще бригаду війська до китайського міста Тсінтао у провінції Шантуні. Бригада складається з о-коло 2,000 чоловік і буде вислана з Дайрену в Манджурії.

Бездротні депеші з Тсінану кажуть, що в тім місті згинуло 46 японських жовнів і багато японських цивільних мешканців було замордованих. Тсінан був зайнятий полудневим або націоналістичним військом на 1. травня.

Японія вже попередно вислала велику силу війська до провінції Шантун для оборони своїх інтересів і щоб удержати відкритою залізницю між містами Тсінан і Тсінтао.

ТОКІО, Японія, 5. травня. — Маючи загрожені інтереси в Китаю, японський уряд даліше вислає воєнні кораблі до китайських портів. До Тсінтао вислано найбільший корабель до закладання мін.

Чотири ніщителі, що дістали вчора приказ відлісти до Тсінтао, сьогодні дістали інструкції відлісти до Шангаю, де японські інтереси можуть бути загрожені. Три ніщителі, що тепер є в Тсінтао, також дістали приказ відлісти до Шангаю.

Офіційно повідомлено з Тсінану, що більше як 300 японських мешканців було убитих, коли націоналістичне військо ограбило Тсінан. Не сказано, кілька убито Китайців.

В БОРОТБІ З ЯПОНЦЯМИ ЗГИНУЛО ОКОЛО 1,000 КИТАЙЦІВ.

ШАНГАЙ, 4. травня. — В боротьбі, що мала місце в Тсінанфу, у провінції Шантун, японське військо убило більше як 100 Китайців і багато більше ранило.

Боротьба вивязалася головно з того, що Японці хотіли роззброїти Китайців. Китайські звідомлення з Тсінану кажуть, що вогонь з машинних крісів спричинив найбільше жертв серед Китайців.

стична армія не може наступати в напрямі Тсінтао. Націоналістична голова квартира обивує Японців, що вони дозволити північній армії відступати.

РЕЗИГНАЦІЯ МІНІСТРА ВНУТРІШНІХ СПРАВ.

ТОКІО, Японія, 4. травня. — Японський міністр внутрішніх справ вручив прем'єрові свою резигнацію в надії, що через те може скріпитися становище кабінету.

ТОКІО, Японія, 4. травня. — Японський міністр внутрішніх справ вручив прем'єрові свою резигнацію в надії, що через те може скріпитися становище кабінету.

НЕЩАСЛИВІ ВИПАДКИ У ВОЗДУХОПЛАВСТВІ.

ВАШИНГТОН, 3. травня. — Департамент торгівлі оповістив сьогодні, що в 1927 році було 300 нещасливих випадків у воздухоплавстві. В цих випадках 164 осіб було убитих і 149 ранених.

Депеша далі каже, що число убитих Китайців обчислюють на 800 до 1,000.

Японці тримають дію на 50 миль довгу здовж шантунської залізниці і через те націоналі-

МІСЯЦЬ ТРАВЕНЬ ПРИЗНАЧЕНИЙ ДЛЯ УКРАЇНСЬКОЇ РОБІТНИЧО-ФАРМЕРСЬКОЇ ПРЕСИ В КАНАДІ! — КОЖНИЙ РОБІТНИК І КОЖНА РОБІТНИЦЯ ПОВИННІ ПОПРАЦЮВАТИ В ЦІМ МІСЯЦІ, ЩОБ ЗАБЕЗПЕЧИТИ НАШІЙ ПРЕСІ ІСНУВАННЯ НА ТЯЖКІ ЛІТНІ МІСЯЦІ. — ЗБИРАЙТЕ ПЕРЕДПЛАТУ І ПРЕСОВИЙ ФОНД ТА ПРИХОДІТЬ ЧИСЛЕННО НА ПІДПРИЄМСТВА, ЩО ВЛАШТУЮТЬСЯ В КОРИСТЬ РОБІТНИЧО-ФАРМЕРСЬКОЇ ПРЕСИ!

UKRAINIAN LABOR NEWS

PRINTED AND PUBLISHED WEEKLY BY THE WORKERS AND FARMERS PUBLISHING ASSOCIATION, LIMITED, A JOINT STOCK COMPANY, INCORPORATED UNDER THE LAWS OF MANITOBA, AT ITS HEAD OFFICE AND PLACE OF BUSINESS, AT THE CORNER OF PRITCHARD AVENUE AND McCREGG ST. IN THE CITY OF WINNIPEG, MANITOBA.

Subscription per year \$4.00

Telephone: 51 465

УКРАЇНСЬКІ РОБІТНИЧІ ВІСТІ

газета для робочого люду — виходить три рази на тиждень: у вівторок, четвер і суботу.

Видав. Робітничо-Фармерське Видавнє Товариство, закорпороване в Манітобі. Редакція, адміністрація і друкарня містяться в Українськй Робітничій Домі, на розі вулиць Пritchard і McCrege, у Вінніпегу, Ман.

Передплата на рік \$4.00

Адреса:

UKRAINIAN LABOR NEWS

Cor. Pritchard Ave. and McCrege St., Winnipeg, Man., Canada.

БОРІТЬБА АМЕРИКАНСЬКИХ МАЙНЕРІВ І ЛУІСОВА МАШИНА.

ЯК ЛУІС ЗАПРОДАВ КАПІТАЛІСТАМ СТО ТИСЯЧ НЕОРГАНІЗОВАНИХ МАЙНЕРІВ.

На початку квітня ц. р. відбулася в Пітсбургу, в Злучених Державах, конференція страйкуючих майнерів. Конференція відбулася таки з самих майнерів, під проводом лівого прогресивного крила. Щоб краще зрозуміти ціль і значіння цієї конференції, нам треба заглянути на сторінки історії боротьби майнерської юнії за останні 5-6 літ.

Почнемо з 1922 року. В тому році Юнайтед Майн Воркерс оф Америка була ще досить міцною організацією. В квітні 1922 року ця юнія викликала генеральний страйк у всіх копальнях м'якого вугля.

Не дивлячись на те, що майнери коксу не були організовані й не належали до юнії, вони все-ж таки прилучилися до генерального страйку майнерів м'якого вугля. Пролетарська солідарність кокових робітників була вірною. Поверх 100,000 майнерів коксу прилучилися до Злучених і дружніх рядів майнерів м'якого вугля. Коли спинилися грація в майнах м'якого вугля й коксу, вуглеві компанії заговорили перемірним голодом. Вони почали торгуватися. І коли-б на чолі страйкуючих майнерів стояли віддані справі, чесні і не уступливі провідники, то страйк було-б виграно повністю. Всі 100,000 майнерів коксу стали-б членами Майн Воркерс Юніон оф Америка. Умовини праці у всіх копальнях було-б поліпшено. Ряди юнії збільшилися-б і зміцніли-б. Юнія зроста-б і була-б в стані боронити справи робітництва.

Але продажні лідери з Джаном Луїсом на чолі думали й робили інакше. Вони заключили договір з вуглевими компаніями, але договір тільки для майнерів м'якого вугля. Майнерів коксу лідери не включили до договору. Поверх 100,000 майнерів коксу залишилися поза договором і поза юнією. Зрадничо відтіяв від головних сил, ізольовани, дезорганізовані й голодні майнери коксу, як полонені раби, були загнані під землю добувати вугля. І цілком зрозуміло, що пішли вони під землю на тих умовах, які їм накинuli мстиві побідники — майновласники.

"А перемога була така близька, така можлива".

ВИЗИСК МАЙНЕРІВ В ЗЛУЧЕНИХ ДЕРЖАВАХ В ПОРІВНЯННІ ДО ІНШИХ КРАЇН.

В рядах майнерів м'якого вугля найшлися чесні пролетарі, які протестували проти зрадництва "машини" Луїса. Але лідери замкнули їм уста і всякими засобами поборювали протестантів. І їм це вдалося на деякий час.

Договір, що його тоді Луїс підписав від імені Юнайтед Майн Воркерс оф Америка, є знаний під назвою "Джексонвільський договір". Підписавши цей договір, вуглеві компанії остаточно переконалися, що Луїс свій чоловік і що його можна буде використати для того, щоб розбити ряди організованих майнерів. І компанії приступили до роботи. Головним їхнім завданням було привести в цілість вуглевий індустрія до "опен шап". Це означало знищити майбутню організацію. Це також означало зломити всякий організований опір вочовому апетиту вуглевих компаній. І все це робилося без огляду на те, що майнер Злучених Держав видобуває вугля більше, як майнер якої-б там не було іншої країни. Це можна бачити з нижче наведених цифр.

В 1924 році майнер пересічно видобував вугля на рік:

Table with 2 columns: Country, Tons. Rows: В Бельгії (152), У Франції (167), В Німеччині (234), В Англії (246), В Злучених Державах (781).

Ці цифри опублікували в 1926 році британська вуглева комісія.

ЗРИСТ НЕОРГАНІЗОВАНИХ МАЙНЕРІВ, ЯК НАСЛІДОК ПОЛІТИКИ ЛУІСА.

Зменшення й роздвіблення числа організованих майнерів переводять вуглеві барони ріжними засобами. Одним із засобів було те, що після підписання Джексонвільського договору вуглеві компанії почали збільшувати добування вугля на тих полях, де не було юнії. В цей спосіб число неюнієних копалень за несповна 3 роки дуже зросло. Вуглеві барони створили великі й нові вуглеві осередки в стейтах Алабама, Верджінія, Вест-Верджінія, Кентокі й Тенесі. В цих стейтах до початку нинішнього страйку, тобто до 1. квітня 1927 року, число неорганізованих майнерів доходило вже до 350,000.

Що-ж робив Джан Луїс? Чи робив він хоч якінебудь спроби, щоб зорганізувати цих 350,000 майнерів?

Ці запитання звучать насмішкою над майнерами! Своє справжнє обличчя Луїс показав в 1922 році. Армія майнерів м'якого вугля провадила боротьбу з вуглевими компаніями. До цієї армії добровільно прилучилося 100,000 майнерів кокових копалень. Ці 100,000 майнерів своєю активною допомогою збільшили сили майнерів м'якого вугля й тим самим послабили силу організованої противника. Противник піддався. Перемога на боці всіх майнерів. І тут приходить генеральний штаб з Луїсом на чолі, вивирає з армії страйкуючих 100,000 майнерів і своїми руками віддає їх в полон ворогові. Хіба-ж це не зрадництво? Для того, щоб зорганізувати 100,000 робітників потрібний час, средства, люди й багато праці, часами й жертви. А тут майнери коксу самі прийшли на допомогу юнії, й то прийшли вони не в мирний час, а так би сказати в часі війни та добровільно стали до бою, але бюрократична машина Луїса

показала своїм зрадництвом дві річи: що він, Луїс, інтересами майнерів не дорожить, і що він не старється злучити, збільшити і зміцнити організованих майнерів.

ДАЛЬШИЙ НАСТУП КОМПАЇ НА ОРГАНІЗОВАНИХ МАЙНЕРІВ.

Вуглевим компаніям це було на руку. Вони також не дожилися справами майнерів. Їм також було на руку, щоб ряди організованих майнерів не зміцнілися й не збільшилися. Тут то вони вже й до організованих робітників почали вживати інших засобів. В організованих копальнях стейтів Іллінойса, Індіани, Огайо і Пенсильванії вуглеві компанії зменшили число організованих майнерів при допомозі нових машин й при допомозі більшого визиску. Число майнерів м'якого вугля за останніх пару років зменшено більш, як на 115,000. І в той же час кожний майнер, замість 781 тонів вугля почав видобувати 884 тонів на рік. І коли вуглеві барони почали зменшувати число майнерів, то знову інтереси Джана Луїса погодилися з інтересами капіталістів. Вуглеві компанії вже подбали про те, щоб в першу чергу позбутися найактивніших і найвірніших організації майнерів. І подбавши продажні машини Луїса також була задоволена з того, що позбувається з організації тих людей, які перешкаджали Луїсові продавати капіталістам інтереси майнерів на право й на ліво. Такі то сумні сторінки "лідрства" Луїса і його теллої компанії.

Але це ще не все. Вуглевим компаніям хотілося мати "опен шап". Вони очікували хвилі, щоб нанести Юнайтед Майн Воркерс оф Америка останній удар. Ця хвиля наближалася. Першого квітня 1927 року скінчився речінець Джексонвільського договору.

ЯК КОМПАЇ НЕОРГАНІЗОВАНИМИ МАЙНЕРАМИ ПОБОРЮЄ ОРГАНІЗОВАНИХ.

Коли в 1924 році підписувано Джексонвільський договір, тоді на кожних сто тон м'якого вугля в Злучених Державах сімдесят тон видобували організовані майнери, а тридцять тон неорганізовані. На 1. квітня 1927 року, коли скінчився Джексонвільський договір, на кожних сто тон м'якого вугля в Злучених Державах тільки тридцять тон добували організовані майнери, а сімдесят тон — неорганізовані. Ці цифри ясно показують, що у своїх перших двох методах вуглеві компанії мали повний успіх. Але компаніям ніколи не вдалося-б переставити в життя свої плани без допомоги продажної юнії бюрократів з Луїсом на чолі. Тільки при допомозі Луїса вуглевим компаніям за три роки вдалося на повних три четверті відкрити "опен шап" в індустрії м'якого вугля.

Вуглевим баронам залишилися лише напружити всі свої добре організовані сили і натиснути на решту організованих майнерів. І почали компанії з того, що вони рішуче відмовилися відновити договір. Бо по суті, нашо їм, вуглевим баронам, потрібний контракт? Що їм до него примуше? Страх перед страйком? Вони не дуже боялися страйку. Вони мали великі резерви неорганізованих майнерів. Маючи перед собою літо, коли менше вживається вугля, вуглеві компанії просто заявили, що їм непотрібні ніякі контракти. Волтер Барнум, президент міцно зорганізованої асоціації вуглевих компаній, просто заявив:

"Неорганізовані майнери будуть в стані добувати стільки вугля, щоб задовольнити попит в тигу літа і навіть в тигу осені". До 1. квітня 1927 року на відмову компанії відновити договір організовані майнери відповіли страйком. Цей страйк був слабкий і мало дошкучав компанії. А дошкучав він мало тому, що під кінець літа, в серпні 1927 року, із самих лише копалень Вест Верджінії й Кентокі неорганізовані майнери достарчили 50 процент всієї здобичі м'якого вугля. Правда, до початку зими вуглеві компанії почали відчувати недостачу вугля, але тут Луїс знову змілосердився. Та рука, яка завжди допомагала компаніям, допомогла їм і тепер.

ЗАПРОДАВШИ НЕОРГАНІЗОВАНИХ МАЙНЕРІВ, ЛУІС ПОВЧАВ ЗАПРОДУВАТИ І ОРГАНІЗОВАНИХ.

Страйк тримався, як це ми передше бачили, на вуглевих полях Іллінойса, Іллінойса, Огайо і Пенсильванії. В першому й останньому дистриктах страйк був успішний тільки частинно. За те в Огайо страйк був успішний на 75 процент, а в Іллінойсі на 90 процент. І на Ілліноїє виступили кивули свій жагібний зір. Щоб розбити страйкуючих майнерів, вони рішили зломити страйк в цьому дистрикті. І вони це зробили, при допомозі свого вірного люка Джана Луїса. Луїс запертав страйк в тому дистрикті. Він підписав окремі договір між майнерами того дистрикту і вуглевою компанією. Цим контрактом він загнав найбільшу частину страйкуючої армії в копальні і зробив їх юніоніями скебамі проти страйкерів Індіани, Огайо й Пенсильванії. Луїс підписав сепаратний договір лише на кілька місяців, щоб полекшити стан бідних вуглевих баронів.

Це зрадництво було тою краплиною, яка переповнила чашу терпіння й розпучки майнерів. Майнери побачили глибоке темне дно пропасти, в яку пхав їх Луїс із своїми спільниками. Майнери найясніше, як коли інше, побачили, що невдовзі Юнайтед Майн Воркерс оф Америка буде зіпхнута в що безодню і розбита на шматки і вони дали клич:

"Save the union!"

Цей розпучливий крик почули у всіх частях Злучених Держав. Це кричали найбільш віддані справі й найвідважніші майнери, що не захотіли зігнутими по рабськи вернутися в копальні під свист хазяйського нагая.

Клич — спасайте юнію! — підхопили інші майнери. І в наслідок цього скликано було в Пітсбургу 1. квітня конференцію з представників всіх майнерів. Разом всіх делегатів було майже 1,200 осіб. Що зробила ця конференція і про дальший хід страйку поговоримо іншим разом.

V. V.

В МОСКВІ ПОМЕР А. А. БОГДАНОВ.

Дня 7. квітня 1928 р. в 8 год. 55 хв. вечера в Москві помер директор державного наукового інституту переливання крові тов. А. А. Богданов.

А. А. Богданов був у Рад. Союзі піонером метода переливання крові. За його ініціативою і виник інститут переливання крові. Одчасно А. А. Богданов широко поставив проблему "колективної боротьби за життєздатність" за допомогою цієї методи, ідею якої він висловив в "Красной Звезде" ще 20 років тому.

Тов. Бухарін у своїй статті про Богданова пише:

А. А. Богданов відіграв величезну ролу в розвитку нашої партії, і в розвитку громадської думки Росії. Багато-де-то з нас вився за його "Коротким курсом політичної економії". Багато нас захоплювалося його статтями. Він був досить довгий час одним з найбільших теоретиків марксизму. Усім відомо про його постанову що-раз дальший відхід від політичних позицій більшовизму і (ще раніш) від деяких основних позицій марксизму взагалі. Його найбільшій антимарксистичні і анти-діалектичні помилки переборилися і в середині партії і в

лавах партійного оточення Аєми, його теперішні ідеологічні противники, повинні визнати величезний розмах думки небіжчика, його цілком виключну освіченість, сміливість його узагальнень. Це була людина величезного масштабу, з багатограними знавцями: лікар, математик, філософ, економіст — він стежив літерально за всіма галузями науки.

Росходження з більшовизмом засудило А. А. Богданова на політичну пасивність. З тим більшою енергією взявся він за медицину, працюючи над виснаженням крові та проблемою оновлення організму. Його давньою ідеєю, що її він обстоював і в деяких своїх перших теоретичних статтях з поштом в белетристичній "Червоній Зорі", була ідея "відмолодження" через переливання крові. В цій галузі працював він систематично і завзято, як фанатик своєї ідеї, як більшовик у цій царині. І помер він як справжній герой у боротьбі за науку.

Александр "Александрович" робив на багатьох чарівне вражіння, і навіть дуже глибокі політичні розходження не могли знизити почуття особистої пошани і людського зв'язку з тим величезним розумом і цілком безкористним серцем, що тепер перестало битися.

Росходження з марксистською ортодоксією і з більшовизмом для А. Богданова стало, без сумніву, особистою трагедією. Для нашої партії, що ніколи й нікому не робила принципіальних поступок, відхід Богданова був свого часу важкою втраченою, яку партія переборолася завдяки геніальному провідові Леніна.

Тепер ми втрачаємо Богданова вдруге, вже назавжди, втрачаємо його, як робітника науки, що героїською смертю "вмер" на своєму посту. Не стало велетинського розуму, енергії, волі; домерла вельми освічена людина нашого часу, невтомний труїтник науки, що йому багаторазо завдячують початок свого революційного шляху.

Н. Бухарин.

МІЖНАРОДНІ ДІТОЧИЙ ТИЖДЕНЬ.

Кожного року Комуністичній Інтернаціоналі Молоді значає тижень, в якому всі діти звертається на працю серед робітничих дітей. Комуністичній Партії і Спілки Комуністичної Молоді по всьому світі звертають в цей тижень серйозну увагу на працю серед дітей і беруть в ній участь. Міжнародний Діточий Тиждень призначений цього року на тижень від 19. до 27. травня.

Головний завдання підчас святкування цього тижня є: 1. зміцнення нашої праці серед пролетарських дітей, 2. рекрутування членів до Юних Піонерів (діточа комуністична організація), 3. поборювання реакційних впливів у ворожих діточих організаціях.

Величезна більшість членів буржуазних діточих організацій ("бой-скаутів" "герландів" і т. п.) — це діти робітничої класи. В цих організаціях наші діти вчать бути вірними слугами ворогів робітництва. Після того, як вони перебувають в них кілька років, вони стають досконалим зряддям в руках капіталістів. Вони тоді готові сліпо виконувати всякі накази ситих лідерів капіталізму, не добачуючи нужди та домагання своєї власної класи. Нашим завданням є виврати цих дітей з цього руйнівного впливу капіталізму. Це можемо доконати тільки через наші робітничі діточі організації.

Щоби втягнути робітничі діти до наших рядів, треба їм дати до роботи щось конкретне, щоб вони зрозуміли, як їх визискується в капіталістичній устрою. В цей спосіб побортеється впливи, які мають на них ворожі організації.

Отже Міжнародний Діточий Тиждень треба переводити з певними домаганнями і гаслами. Вперше, ці гасла повинні закликати до участі в кампаніях, якими проводить Комуністична Партія:

1. Всі на оборону Радянського Союзу перед атаками капіталістів! 2. Солідарність з робітничо-селянськими дітьми Китаю! 3. Допомога старшим в їхній боротьбі за кращі життєві умовини і проти капіталістичного визиску!

Робітничі діти мають також свої домагання: Знесення тілесної кари (биття) і тим подібне в школах, діточих інституціях і інших організаціях! Заборона мілітаристичної муштри та буржуазного мілітаристичного навчання і т. д. Виключення всіх шовіністичних і релігійних книжок з шкіл та публичних бібліотек. Цілковита заборона діточої праці нище 16 років життя і фінансова допомога родичам, що через свою бідність не можуть цього додержуватися. Шкільні прилади і пожива даром для всіх дітей. Однина і обув даром для дітей безробітних і страйкуючих робітників.

Родичі, що беруть участь в робітничому русі і мають дітей від 8 до 16 років життя, повинні посилати їх до Юних Піонерів. Вони повинні поробити всі старання для того, щоби їхні діти зрозуміли і взяли участь в робітничому діточому русі. Вони повинні пояснити їм значіння Юних Піонерів і поборювати всякий нахил до вступлення до ворожих діточих організацій.

Юні Піоніри вже відіграли важку ролу в робітничому русі, підчас страйків і подій, як рух в обороні Сакка і Ванзетті і т. п. Вони надалі продовжувати цю працю, не звважаючи на перешкоди і насмішки капіталістичної класи.

Ліга Комуністичної Молоді і Комуністична партія повинні зробити все можливе для розвинення сильного піонерського руху в Канаді!

Ш. Ет. ш.

НА ЛІЦИТАЦІЇ.

Ньюйорська робітнича газета, "Укр. Шоденні Вісти", доносить, що 10-го квітня в Українськй Народній Домі в Нью Йорку відбулася ліцитація на все майно, яке находилося в цій патріотичній будинку.

Все майно, що находилося в домі, спродано на ліцитації за 2,500 доларів.

Гарна патріотична господарка, коли вона вже опинилася аж на ліцитації! "Продаєм, або в карти впрограєм!" Оттак то патріотична братія з ріжними титулами марнуеться набути майно працюючими масами. Бо хто-ж склав свої жертви на ріжні "народні справи", як не українське робітництво та фармерство, яке через свою легковірність давало себе одурювати ріжним панам?

Українські панки пхаются до ріжних інституцій на те тільки, щоби там користати.

Сплатаю довгів вони не зацікавлені. їх не болить, коли інституція потапає в довгах, бо вони там не вкладали своїх грошей. Вони є лише на те, щоби порядкувати готовим до якогось часу, доки є готівка, а нема готівки, вони свою честь під облас, затують очі та сміються в кулаки.

Всі ті патріоти однакові. В Канаді, що вони наробили? Не кажучи вже про "народні інституції", бо про це відомо широкому загалові з їхніх власних газет, в яких вони одні про других виказують та вкривають ріжні махінації, про які попередно загал не знав. Але вони поступили в своїм "патріотизмі" й "любви до рідного народу" аж так далеко, що зібрані від людей гроші на потерпілих від повені в Галичині дали панам на "позички".

Без найменшого сорому видали гроші панам, які були

призначені для голодних і холерних українських селян та їхніх дрібних діточок. Не один чоловік, даючи свою депуту з вірою, що вона дійде там де треба, відорвав своїм маленьким діточкам від уст, щоби лише вертти хоч кілька слів нещасним на рідній землі. А тепер перерахав, що гроші віддано панам на відбудову їхньої "індустрії".

Це ще гірше, як ліцитація патріотичної господарки. Це торг людськими грішми, це обман жертводавців, сміх над тяжкою нуждою тисяч українських селян, робітників та їхніх родин.

Люде говорять.

Люде говорять, що патріотичні газети - ріжних покрівів одержали вже тисячі листів від всіх тих людей, від котрих отримали гроші для потерпілих від повені в Галичині. Говорять, що в листах протестують проти видання їхніх жертв, призначених для жертв повені, панам на відбудову індустрії в Польщі.

Чи мають право протестувати?

Розуміється, що мають право, бо гроші зібрано не для відбудови індустрії в Польщі, а для українських голодних селян, які з причини повені опинилися без хліба, даху над головою і праці.

Перше все повиннося ризувати людське життя, а не панські добра. Також всі ті, що склали свої жертви, повинні були заслати їх там де належить, але віддавати панам в руки. Панів все лише про панів дбають.

Чи нам вже невідомі їхні попередні збірки? Було їх досить і по всіх осталася сумна історія.

Зараз вся та патріотична братія виставлена на ліцитацію. Хто більше дасть, той бере.

Дунака.

ЗАЯВА.

Якийсь час тому назад появилася у вінніпегській англійській буржуазній газеті стаття про життя Українців в Канаді, до якої додані були фотографії танку "Катерина" чотирох дівчат Дівочої Мандолінової Орхестри відділу ТУРФДіму в Вінніпегу та пару фотографій інших танцюристок, дітей членів наших робітничо-фармерських організацій.

Лізіже появилася ті самі фотографії в деяких українських жовтоблатних газетах, вже як прекрасна до оголошення якогось підприємства, що його улаштує спіарська компанія при допомозі патріотично-католицьких організацій.

На цьому місці заявляємо, що цих фотографій для поміщення у ворожих робітничих газет та наших організацій не давали, не знаємо звідки вони там взялися і ніхто не питає у нас дозволу на їхнє поміщення.

Пані і їхні прихвостні ненавидять нашу організацію, доносять поліції на їхню роботу, як на більшовицьку, оббрікують, агітують проти них, а коли хочуть показати — похвалялися перед народами інших національностей здобутками Українців в Канаді на культурному полі, то примушені послугувуватися фотографіями наших робітничо-фармерських організацій, як справді взірцевими, з якими не встид показатися між людей. Чому не похвалялися своїми? Чому не показали фотографій тих осіб, чи організацій, які стоять на програмі, як учасники капіталістичної шопки? Бо нема з чим показатися між людей.

Тому мусіли послугувуватися фотографіями мистецьких гуртків робітничо-фармерських організацій. Це тільки підтверджує, що справжню культурну роботу між українським працюючим населенням Канади провадять лише українські робітничо-фармерські організації, зглядом мистецькі гуртки при Товаристві Український Робітничо-Фармерський Дім.

М. Шатунський,

секр. Ц.В.К. ТУРФДіму.

ЗА ЩО МЕНЕ СУДЯТЬ.

Стаття німецького революційного письменника Йогана Бехера, якого німецький суд судить за державну зраду.

15 березня повинен був початися порушення проти мене процес за обвинуваченням у "підготуванні до державної зради". Я, як художник, у своїх книгах висвітлював питання, що за нинішнього становища є найважливішими для пролетаріату: соціально-революційну, світову війну, громадянську війну, майбутню хлібну війну, боротьбу проти політичної й культурної реакції, релігій, профсоюзів, союзів між робітниками й селянами, взаємовідносини між інтелігенцією і пролетаріатом, про С.Р. С.Р. Я намагався показати, що останню світову війну ведено в інтересах інтернаціональної буржуазії, що ворогує поміж собою, що ми маємо тут перед собою не користь для пролетаріату: соціально розділені тут інтереси експлуататорів, що ці останні є справжніми ворогами людства, в чій інтересах творяться нечувані страждання.

Єдиним засобом запобігти майбутній війні і покласти край злидням, експлуатації, великим питанням даного часу, що повинно цікавити кожну людину — є питання соціально-революційне. Це питання збирає центральне місце в усіх моїх творах останнього часу. Ніодна людина, ніодні вчені, ніодні художники не може протидіяти цим питанням, що є основне для всього людства питання.

Лише через встановлення диктатури пролетаріату в усіх країнах світу війну взагалі можна усунути. Громадянська війна — це народження нового громадянського ладу, визволення від людського насильства, визволення від руйнівних сил природи. В мому творі "Левізіт", я агітував за цю громадянську війну, як за "єдину справедливу війну", як її назвав Карл Маркс. Я це зробив тому, що я в міру своїх сил хочу допомогати встановленню нового громадянського ладу. Процеси в найвищому суді в справі охорони республіки проти революційних мистецтв і літератури, це боротьба проти всіх елементів мистецтва, що допомагають розвитку людства, як таких, скільки ми бачимо завдання мистецтва і літератури — в тім, щоб служити людству, сприяти його щастю та його удосконаленню.

Мистецтво є для класу зброєю в їхній класовій боротьбі. Подібно до того, як буржуазна література, коли вона була ще прогресивною, була зброєю в руках тодішньої прогресивної буржуазії в її боротьбі проти феодалізму, так само пролетарсько-революційна поезія є зброєю в руках пролетаріату в його революційній боротьбі проти буржуазії. Буржуазні письменники служили тоді буржуазії в її боротьбі проти феодалізму, письменники

менш довгий період класової боротьби в економічній, політичній і культурній царинах, щоб відповідно розвивати свої організації. Цього досягається боротьбою за зарплату, за робочий день, страйками, масовими виступами, боротьбою проти реакції в усіх її виявленнях, до чого належить також і боротьба проти релігії через роботу в профсоюзах та кооперативах. Найважливіша організація, що повинна керувати пролетаріатом в усій його боротьбі — це комуністична партія.

Художник, що віддає свої сили службі пролетаріату, повинен так само і як людина служити пролетаріату, і в царині мистецтва, і в царині політики. Посліди комуністична партія є організацією, що керує всією цією боротьбою, то він мусить, як художник, як людина, і як політик віддавати свої сили службі цій партії.

Процес вдруге відкладено. Причини цієї відстрочки полягають безперечно в тім, що одностайна хвиля протесту, що зявилася в цілм світі, спонукала найвищий державний суд відмовитися від думки того беззаконня, що його він мав намір зробити. Ми продовжуємо, як раніше, боротьбу проти утиску, проти війни, проти всього того, що допомагає людині поневолювати й ображати людину. Ми виконаємо свої революційні обов'язки.

Як письменник, я почуваю себе цілком солідарним з усіма революційними робітниками й товаришами, що стояли будь-коли перед німецькими класовими судами. Байдуже, в чім їх обвинувачували, чи в підготуванні державного перевороту, чи в самому державному перевороті, вони — борці своєї країни, що їй належить майбутнє. З ними зв'язує мене — і я сподіваюся, що і їх зв'язує зі мною — тісне почуття спільності, що живе в лавах комуністичних партій усіх країн і про що лише ти нічого не знаєш, або не хочеш знати, хто втратить віру в те, що людина змучена, поневолена, пригноблена всіма муками війни і, так званого, миру, одного чудового дня все-ж стане вільною людиною.

Йоган Бехер.

Берлін, березень, 1928 р.

ЗАХІДНА УКРАЇНА.

КЛЕРИКАЛЬНА МАФІЯ ПРОТИ ШЕВЧЕНКА.

Західно українські клерикали з кожним днем підносять висше голову. Пізнати це можна по їх органі "Нова Зоря", котрий поперек тапер під впливом таких типів як колишній атетс-д-р Назарук до спілки з д-ром Томашівським. У політичних справах стають вони на чисто угодному становищі, а тепер намагаються піднести свої впливи на суспільність. Останніми часами появилася у цьому часописі стаття звернена проти культу Шевченка з підкресленням, що Шевченко — це беззастіжний поет, який не заслугоує на ніяке вшанування. Це становище "Нової Зорі" викликало спротив навіть серед міщанської преси.

ЮВЛЕЙ АКАДЕМИКА СТУДИНСЬКОГО.

З нагоди 60-літніх роковин від дня уродження і 35 роковин наукової праці академіка К. Студинського зав'язався у Львові комітет, зложений з членів Наук. Т-ва ім. Шевченка для видання пропам'ятної ювілейної збірки. До співпраці в цьому збірнику запрошено також учених з Радянської України.

НОВИЙ ЧАСОПИС.

Як відомо холмський орган Сельробу "Наше Життя" з'явив поліційним способом бувший посол Васильчук, котрий тепер перейшов відкрито на удержання польського уряду. Довгий час Сельроб не міг видавати другого органу, бо поліція не дозволяла. Шойно тепер почав виходити новий орган Сельробу "Нове Життя".

ВІСТІ З РАДЯНСЬКОЇ УКРАЇНИ. КІНОМАТОГРАФІЯ НА РАД. УКРАЇНІ.

ХЛІБ ДЛЯ СІЛЬСЬКОЇ БІДНОТИ.

В кінці лютого Економічна Народа ухвалила видати через споживчу кооперацію 7,670,000 пудів збіжжя для постачання сільської бідноти. З цієї кількості на безпроцентове кредитування бідняцьких господарств намічалось використати 1,200,000 пудів, на пільгове постачання (по собівартості) — 3,300,000 пудів, та решту для звичайного продажу селянам.

Нині Економічна Народа ухвалила внести зміни до цього розподілу, а саме — збільшити кількість збіжжя для кредитової допомоги бідняцьким господарствам до 2,000,000 пудів коштом відповідного зменшення частини, що її намічалось для продажу на звичайних умовах. Це дасть змогу повніше забезпечити хлібом бідноту.

БІБЛІОТЕКИ УКРАЇНИ НА КЕЛЬНСЬКІЙ ВИСТАВЦІ.

Всенародна бібліотека України (в Києві) надіслала на Кельнську виставку преси зразки старого українського друку. Надіслано львівський "Апостол" 1574 року, острожський "Апокрисис" Христофа Філарета 1598 року, київський "Синопис" 1580 року, чернігівське "Руно орошане" 1702 року та інші. Крім того надіслано видання XIX — XX сторіччя, що характеризують різні етапи розвитку української культури та друкарства. Наді-

слано перші видання українських класиків, зразки української преси, женьсвські видання українською мовою й зразки продукції різних українських видавництв. Бібліотека також експонує на виставці свої видання, фотографічні знімки своїх примірників, діяграми зросту бібліотечних фондів то-що. Харківська державна бібліотека ім. Короленка вже відправила до Кельна збірку фотографій та діяграмів, що відбивають різні моменти роботи бібліотеки та її окремих відділів.

ЖИТЛОВЕ БУДІВНИЦТВО УКРАЇНИ.

Заступник голови Раднаркму України, голова Всеукраїнського Комітету сприяння житловому й кооперативному будівництву Сербиченко у розмові зі співробітником Ратау сказав: — За попередніми даними на житлове будівництво України в успішному секторі сподіваються витратити 60,000,000 карбованців. 50 процент цієї суми витратити промисловість, 20 процент місцеві виконавці, 20 процент кооперація і 10 процент транспорт. Хоча цього року загальні витрати на житлове будівництво зменшуватимуться на 6% проти торішнього, проте ефект будівництва буде якраз протилежним. А саме, за минульним підрахунком, збудують і відбудують що найменше 600,000 кв. метрів житлоплощі проти торішніх 500,000 кв. метрів.

ЯК Я ПРИГОТОВЛЯВСЯ СВЯТКУВАТИ ВЕЛИКДЕНЬ.

У великдень середу, рано-раненько, Запорога коні, садують себе в Олену на віз і геран до Веревки. Споявсь, дістає чека за шпиченко. Надходить свята й потреба вимагає перше в себе й на себе, для дітей та жінки. Дорогою Олена винуватала ніби мольба, чого до хати потрібно. Я дивився на неї, мовчав та думав: мій, коби лише чека до рук, бігме буду полатати зуби. А як-же ви гадаєте? Роби, роби — аж кишки позаципали. Мій, мій... то буду полатати!

— Геран! Де ти тиши, аби тебе не стягали. Олена захікала — а з здротки кобуча багом... Нарешті ми вже в місті. — П'яне Орельський, чи є у вас місце на мої лошаки? — Шур, Сем! Кома! Я коні в ставню, тай до жінки: — Ходім, місє, на олені!

В місті, бачите, я поважаю свою жінку, бо тут цивілізація, культурність, аж два поціаї тут! Права, що на фармі а з нею поважаєш трохи інакше. Нераз як гукну, то аж шкіра на ній дрозить.

— Мій, Олено, ти машеруй до складу та ордеру, що треба, ти-ж бос. Тільки уважай, не роби бровами зігзегів на клерка. Тепер піст — розумієш? Мені купи оверолі і вершню сорочку, без спільної обидув; діям черевки, тані й міши; кілька пар панчіх, а хлопцям суті, ті сині, що до купи зшиті.

— Ей, Семє, та-ж те все буде багато коштувати, боже-б ми обійшлися якось... — Ти дурна, от що. Тепер свята, нам треба прибрятись. Гайда до складу, а я йду на почту за чеком, а відак до банку.

— Сем! — Ва? — Уважай, не заходь там, де поють, боць і на вулицю викладають. — Краще мовчи! Думаєш, що це мені перший раз. — Ну, ну! — Не нукай бо... — тут я нагадав собі, що я в місті, полишив Олену в спокую й пішов на почту.

— Нема для мене якого листа? — питаю у почтарки. — Я отримав лист. Біжу я до банку, зянк присіхав до підвешини. В декого душа преться до життя, а моя до пива. Змінив я чека, вийшов з банку, став тай думаю: треба того і тамтого й ще декого. От, і голова тобі в мене всьо пам'ятає. Не знаю, чи перше випити, а потім лещо орудувати, чи перше орудувати, а потім пити? Ні! Олена пішла набирати дечого, то й мені треба брати. Те, що Олена набере, то шторник трохи поскрегоче зуби, тай запише до паспарту. А мій крам гурманський. Коли купуєш, то но мор кредит.

І так злі, і так недобре. Але в таких справах треба бути рішучому. Я й вирішив купити три гальони вина, три кечки пива, думаю, що він старіший на великдень, а те, що продують при місячних саїтлі, дістану на конті. Ага, ще куплю червоного перцю для заправки. Бай гали, аж заправиш її, то й не пізнати, що це свого виробу, а як ще додад

душини з помаранчі — мій, то запах у хаті, ніби на похороні. Зожин я свій крам за фіру, тай гукаю на Олену:

— Винось гарйон, бо піна пора. — Мій, Семє! Скалар не хоче дати на кредит. Кажє, що коли є на лікерію, то... то і влад. — Не хочє? Тей, п'яне Мінер! Та-ж він мене знаєє, ні? Дайте по три мішки картоплі, два дозни зель і дві курки. Не-ж великає, знаєє, що християнство всього потрібн.

Поскладав я всьо на фіру і геран. В очак трохи потемніло, але затє в Олені є добрі очі, хай вона дивиться. Вітер провів мене трохи на фіру й стало ніби легше. Пригадує собі, як то мене всі чуваливо по шклянці, але і я в свою чергу відплачував їм, бо з чека за шпиченко мало що я олені!

Дорогою нагадав подію з хлопцем на різдвяні свята. І я кажу, старший мене одиначити-років і вже не як старий, — а батька владєє, а молодшого буде всім років на Миколи мокро-го. Той санагаган не хотів пити.

Але я зробив так, як я хотів. Назив піш шклянці, і як натиснув, насаварив і мусів випити. Губенята йому скривились, очі перевернулись, лице поспіло, а Олена влад.

— Шаран, дурна! Чого рещєш? Так мене мій батько вчив і я передаю татову науку своїм дітям. Треба йтея замолоду підготувати, що би з них щось порядного було. От, коли-б мій батько не против був цілого майна в кормі й мене навчив пити, то горілка скисла-б сьогодні. Я розумію одне: що роблять батьки, те повинні робити і їх діти. Інакше, батьки не були-б батьками, а діти дітьми і свій став би сторчаком.

— Ти все вчин своїх дітей не так, як люди, — каже Олена. — Говори, що тепер яє робітничі організатори їздять по фармах та закликають людей до освіти й організації. Кажуть люди, що це дуже добра річ.

— Брешуть, санагаган, бо найліпша річ на світі — це горілка, пиво й вино, і то я шур, що так. Ану, хай той організатор скличе мійтінг у нашій місцевості, чи я не виграю. За мною будуть усі фармери, а є знаю за досвідом. Одного разу приїхав якийсь робітник до нашої околиці, скликав мійтінг, і давав говорити до фармерів про культурно-освітню організацію, про наукові книжки, про робітничо-фармерські газети і т. ин. Після промови голова віча спитав: "Хто за тим, щоб заснувати в нас освітню організацію?" Трох було за тим. "Хто за тим, щоб спроводити наукові книжки?" — Один, два, три, чотири." Я вже не міг далше вдержати, зірвав на ноги та як крикну: "Панове! Хто за тим, аби купити для кожного гали по флашці горілки". Майже всі піднесли руки, за виняком кількох. Навіть наш учитель голосував за тим.

— Та куди ти гнеш, га? Зауваж, чи що? Бери джі! Куди мійтаєш ворога, вже тобі повидзали? Коні ліпше знають, чим ти.

— О, шаран, Олено! Не говори дурниць.

НОВИЙ НАУКОВИЙ ФІЛЬМ.

ВУФКУ з участю Українського Наукового Інституту Кінематографії приступило до зняття науково-популярного фільму під назвою: "На крилах книжки", в якому буде показано історію книжкової справи та друку від стародавніх часів аж до наших днів. «Уто технічні елементи фільму чергують з художніми, що значно підвищують цікавість глядачів, особливо молоді».

Картину ставити на Одеській фабриці режисер Шор.

"МИТРОШКА — САЛДАТ РЕВОЛЮЦІЇ".

В Одесі й Києві режисер Терешенко проводить зараз знімку комедії "Митрошка — салдат революції". Фільм змальовує побут селянської молоді та пригоди сільського парубка за часів громадянської війни. В картині подается багато військово-технічних моментів.

"ОКТАБРІХОВ ТА ДЕКАБРІХОВ".

Кіно-комедія "Октябріхов та Декабріхов", за сценарієм В. Малковського почнуть показувати на екрані України в другій половині квітня. В головних ролях актори: Микола Цибальський та М. Васильчук.

ВЕЛИКИЙ ХРОНІКАЛЬНИЙ ФІЛЬМ.

Завідувач Кіно-Хроніки ВУФКУ — т. Могилевський закінчує монтаж великого хронікального фільму, що охоплює термін від імперіалістичної війни до 10-х роковин Жовтня на Україні.

Через відсутність кіно-хроніки, що відбивала-б певні періоди, фільм складається за типом схематичної кіно-доповіді, сценарій якого склали т.т. Габонич та Могилевський на підставі маніфесту ЦКВ С.Р.С.Р. та відозви ЦК К.П.(б.у.).

До цього фільму зібрано весь історичний хронікальний кіно-матеріал, що стосується подій на Україні та який був у різних організаціях та приватних осіб.

"АРСЕНАЛ".

Режисер О. Довженко (постановщик "Зверингори") проводить знімку картини "Арсенал".

Фільм має подати героїчну революційну боротьбу Київського Червонопрапорного Арсеналу за Владу Рад. В масових сценах, що знято у Києві, брали участь арсенальці та інші київські робітники.

"СШЛЬ-АДА".

Незабаром вийде у проміт друга серія етнографічно-побутового фільму про Крим "Сшль-Ада". В картині подается краєвиди гір Яляї, побут чабанив, старє горське село та старіє місто "Карусь-Базар".

"ЯСЛА".

Оператор Кауфман, що знімав картину "Одніадцятити", працює зараз над знімком наукового фільму "Ясла", що покаже роботу й досягнення радянських організації по охороні здоров'я матері й немовляти.

"БУРА".

На одеській фабриці режисер Долін ставити художній фільм "Бура".

Сюжет героїчно-революційний: війна червоних з білими на морі. У картині грають актори: Соцева та Замичковський.

УСПІХ "ЗВЕРИНГОРИ" У ПАРИЖІ.

День 31 березня був днем нового успіху української кінематографії в Парижі: в цей день видатий сценарист "Зверингори" О. Довженко було показано в двох кіно-салах.

Одні перегляд з великим успіхом відбувся в 3. годині в недавно відкритій кіно-салі "Студіо 28" заходами "Фільм-клубу" Франції, що об'єднує художників та технічних фахівців.

Другий перегляд відбувся на лекції французького кіно-критика Леона Мусіака на тему "Технічний Радянський Кінематографічний Школа" в селі Декарта в Сорбоні (паризький університет) у вечері. Лекцію було ілюстровано окремими частинами радянських картин: "Зверингори", "Шаггал Совет", "Броненосець Потьомкіна" та "Матері". "Зверингору" глядачі зустріли овацією.

Кіно-критики, що були на лекції, зазначили, що в "Зверингори", на їх думку є останні досягнення радянської кінематографії.

Незабаром перегляд "Зверингори" має відбуватися у Паризькому Студентському Союзі, в Лілі, великому фабричному місті північної Франції та в Амстердамі.

ВИВІЗ КАРТИН ВУФКУ.

Прявляти ВУФКУ надіслало до Торжественств у Берліні та Паризі такі картини свого виробу: "Проданий апетит", "Черевички", "Василина", "Одніадцятити" і "Нагорі".

ГРОМАДСЬКИЙ ПЕРЕГЛЯД.

У Фесті 25 березня з ініціативи зацікавленої організації ТДРК відбулася нарада фастівського партійного, профспівного, робітничого та молоді.

Зібрання відзначало трирічний курс на спільну роботу з широким громадським, що потім вказав ВУФКУ. Після зібрання відбувся перегляд фільму "Одніадцятити". Зібрання висловило, що фільм "Одніадцятити" являє собою велике досягнення кінематографії. На зібранні було біля 1000 осіб.

КІНО-ХРОНІКА ВУФКУ.

Починаючи з місяця березня в усіх номерах "Кіно-тижня" регулярно подается закончена хроніка.

З ініціативи робітничих ВУФКУ приступило до зняття для своєї хроніки моментів раціоналізованого виробництва та робітничого винахідництва. У числі 12 "Кіно-тижня" подано знімки текстіальної фабрики "Красное Знамя", що перша у Союзі перейшла на 7-ми годинний робочий день; у числі 10 показаний механізм роботи міжмської телефонної станції.

Останні числа "Кіно-тижня" подать роботу нової силієвої сталі та екскаватора на Дніпрієвостані. Роботу переміток вже перенесено на аліній бірик, до цього часу роботи проводились тільки на правому березі Дніпра.

В наступному числі "Кіно-тижня" (ч. 14) покажуть Конгрес Профінтерна та Всеукраїнський З'їзд МОЛР. Буде показано також розповсюдження селянської позички та тираж у Вінниці.

ЗАМОВЛЯЙТЕ НАЙНОВІШІ ТЕАТРАЛЬНІ ПІДРУЧНИКИ!

Накладом Робітничо-Фармерського Видавничого Товариства шойно вийшли з друку й продаються найновіші театральні підручники, пристосовані до найвищих сцен наших робітничо-фармерських організації.

Першою вийшла з друку й вже продается, дуже цікава й повчача комедія в 5 діях французького письменника Мольєра

"СКУПАР".

Підрибіше про неї відомо вже читачам "Укр. Роб. Вістей" з попередніх чисел "У.Р.В." ЦІНА ОДНОГО ПРИМІРНИКА 35 ЦЕНТИВ. АБО 5 ПРИМІРНИКІВ ЗА \$1.00.

Другою шойно вийшла з друку й уже продается, дуже цікава п'єса на 4 дії Є. І. Логового

"НАЙМИТ".

П'єса із селянського життя на Україні перед і в часі революції. В п'єсі беруть участь 12 осіб. До вистави дуже легко надеться. Змістом дуже добра і повчача.

ЦІНА ОДНОГО ПРИМІРНИКА 25 ЦЕНТИВ. АБО 10 ПРИМІРНИКІВ ЗА \$1.50. Краще замовляти зразу 10 примірників за \$1.50, чим переписувати роіл.

Третя, що також вже закінчена друком і можна замовляти, є п'єса на 3 дії В. Забгай-Товстоноса

"НА ПЕРЕЛАЗІ".

В п'єсі грає лише 8 осіб і надается вона до найвищих сцен. Цікава вона своїм змістом та ще й тим, що ціла гра відбувається без зміни сцени.

ЦІНА ОДНОГО ПРИМІРНИКА 25 ЦЕНТИВ. АБО 10 ПРИМІРНИКІВ ЗА \$1.50. Ми радимо всім нашим організаціям, замисль витрачувати час на переписування ролів, замовляти повний комплект примірників, що вийде значно дешевше, як переписування ролів і в бібліотечі на стало залишатися примірники.

ЗАМОВЛЕННЯ РАЗОМ З НАЛЕЖИСТІЮ ТАКИ ЗАРАЗ ЗАСИЛАЙТЕ НА АДРЕСУ:

UKRAINIAN LABOR NEWS Cor. Fritchard & McGregor Sts., — Winnipeg, Man., Canada.

КУПУЙТЕ! -- КУПУЙТЕ!
ВЕЛИКИЙ, ДУЖЕ ЦІКАВИЙ ЗМІСТОМ ТА БАГАТО ІЛЮСТРОВАННИЙ
РОБІТНИЧО-ФАРМЕРСЬКИЙ КАЛЕНДАР
ЯКИЙ ВЖЕ МАЄЖЕ НА ВИЧЕРПАННЮ.

Робітничо-Фармерський Календар не подібний до інших календарів. Він служить Вам не на один лише 1928-ий рік, але на сто. Є це прекрасний збірник дуже цікавих статтів, наукових розвідок, літературних творів найкращих українських письменників.

Робітничо-Фармерський Календар містить дуже багато гарних ілюстрацій, має широкий інформаційний розділ про робітничий рух в Канаді а про українські робітничо-фармерські організації і їх пресу з'окрема.

Набувайте й другим переказуйте, щоб набували собі Робітничо-Фармерський Календар, поки він не вичерпався.

ЦІНА В ГАРНІ ТВЕРДИХ ОПРАВАХ \$1.00
БРОШУРОВАНІЙ75

Замовлення разом з належністю засилайте на адресу:
UKRAINIAN LABOR NEWS
COR. FRITCHARD & MCGREGOR STS., WINNIPEG, MAN.

